

**СХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ
РІШЕННЯ**

**АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО
ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ**

22.12.2020 № 70/164-р/к

Справа № 1/02-124-20

м. Харків

Про порушення законодавства про
захист економічної конкуренції
та накладення штрафу

КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «МІСЬКВОДОКАНАЛ» СУМСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (надалі – КП «Міськводоканал» СМР, Підприємство) протягом 2019 року, січня - листопада 2020 року та станом на грудень 2020 року займає монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах території міста Суми, на якій розташовані мережі централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що перебувають у віданні/користуванні КП «Міськводоканал» СМР, із часткою 100 %.

Як наслідок КП «Міськводоканал» СМР має змогу самостійно визначати умови приєднання нових об'єктів до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

При цьому, КП «Міськводоканал» СМР висуває додаткові вимоги, що суперечать вимогам чинного законодавства, для отримання технічних умов на приєднання нових об'єктів до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у м. Суми.

За результатами розгляду справи № 1/02-124-20 такі дії КП «Міськводоканал» СМР визнано зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах території міста Суми, на якій розташовані мережі централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що перебувають у віданні/користуванні КП «Міськводоканал» СМР, (пункт 2 статті 50, пункт 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції»).

На КП «Міськводоканал» СМР накладено штраф у розмірі 68 000 (шістдесят вісім тисячі) гривень.

Адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення

Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 1/02-124-20 про порушення КП «Міськводоканал» СМР законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», та подання першого відділу досліджень і розслідувань від 30.11.2020 № 300,

ВСТАНОВИЛА:

1. Процесуальні дії

- (1) За результатами розгляду заяви ТОВ «Будівельна виробничо-комерційна компанія «Федорченко» від 23.06.2020 № 09/325В (вх. від 24.06.2020 № 3388) про порушення КП «Міськводоканал» СМР законодавства про захист економічної конкуренції, розпорядженням адміністративної колегії Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 03.09.2020 № 70/135 – рп/к розпочато розгляд справи № 1/02-124-20 за ознаками вчинення КП «Міськводоканал» СМР порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку шляхом встановлення таких умов придбання товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (надалі - Справа).
- (2) В ході розгляду Справи надіслані до:
 - КП «Міськводоканал» СМР вимоги про надання інформації від 13.10.2020 № № 70-02/1-6304, від 23.10.2020 № 70-02/1-6590;
 - Сумської міської ради від 17.09.2020 № 70-02/1-5770;
 - ТОВ «Будівельна виробничо-комерційна компанія» «Федорченко» від 13.10.2020 № 70-02/1-6303.

2. Відповідач

- (3) Відповідачем у справі є КП «Міськводоканал» СМР, яке засноване Сумською міською радою, зареєстроване 20.11.1992 за № 16321200000001763. Місцезнаходження: 40009, м. Суми, вул. Білопільський Шлях, 9. Ідентифікаційний код юридичної особи – 03352455.
- (4) Відповідно до нової редакції статуту КП «Міськводоканал» СМР, затвердженого рішенням Сумської міської ради від 28.02.2018 № 3084-МР (надалі – Статут), метою діяльності Підприємства є забезпечення підприємств, установ, організацій та населення водою, здійснення відведення стічних вод та очистку стічних вод.
- (5) Згідно із Статутом КП «Міськводоканал» СМР є юридичною особою, має самостійний баланс, розрахунковий та інші рахунки в установах банків, печатку із власним найменуванням.
- (6) Також, Статутом визначено, що майно Підприємства складають основні

фонди та оборотні кошти, а також інші цінності, вартість яких відображається у самотійному балансі Підприємства. Майно Підприємства є комунальною власністю територіальної громади і належить Підприємству на праві господарського відання.

(7) Відповідно до інформації, розміщеної на офіційному сайті <https://usr.minjust.gov.ua> Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, видами діяльності КП «Міськводоканал» СМР є:

- забір, очищення та постачання води (код за КВЕД 36.00) (основний);
- каналізація, відведення й очищення стічних вод (код за КВЕД 37.00).

У розумінні абзацу дванадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» КП «Міськводоканал» СМР є суб'єктом господарювання.

3. Визначення монопольного (домінуючого) становища

(8) Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України від 01.04.2002 № 317/6605 (надалі – Методика), з урахуванням пункту 2.2 Методики, встановлено наступне.

3.1. Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

(9) Відповідно до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

3.1.1. Суб'єкт господарювання

(10) У розумінні абзацу дванадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» КП «Міськводоканал» СМР є суб'єктом господарювання.

(11) Об'єктом аналізу є КП «Міськводоканал» СМР – суб'єкт господарювання, який надає послуги з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

3.1.2. Конкретний товар (продукція, товари, послуги), який випускається, постачається, придбавається (використовується, споживається) цим суб'єктом господарювання

(12) Об'єктом аналізу є послуги з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (надалі - Послуги).

3.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих

товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище

3.2.1. Перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання

- (13) Відповідно до Методики перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарних груп, які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (14) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється, виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.
- (15) Згідно з статтею 23 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» правами підприємств питного водопостачання та централізованого водовідведення є видача дозволів і технічних умов на підключення споживачів до систем централізованого питного водопостачання та водовідведення.
- (16) Відповідно до абзацу другого пункту 1.1. Правил користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, затверджених наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27.06.2008 № 190, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 07.10.2008 за № 936/15627 (надалі – Правила № 190), ці Правила є обов'язковими для всіх юридичних осіб незалежно від форм власності і підпорядкування та фізичних осіб-підприємців, що мають у власності, господарському віданні або оперативному управлінні об'єкти, системи водопостачання та водовідведення, які безпосередньо приєднані до систем централізованого комунального водопостачання та водовідведення і з якими виробником укладено договір на отримання питної води, скидання стічних вод.
- (17) Пунктом 4.1. Правил № 190 визначено, що для приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення замовнику таких послуг надаються технічні умови.
- (18) Відповідно до абзацу вісімнадцятого пункту 1.2. Правил №190 технічні умови – комплекс умов та вимог до інженерного забезпечення об'єкта будівництва, які повинні відповідати його розрахунковим параметрам, зокрема щодо водопостачання, водовідведення.
- (19) Послуги з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення надаються Підприємством на платній основі. Так, вартість послуг з видачі технічних умов складає 841, 27 грн.
- (20) Отже, Послуги є товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче)

становище КП «Міськводоканал» СМР.

3.2.2. Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

- (21) Споживачами послуг з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є фізичні та юридичні особи, які мають намір приєднати свої об'єкти будівництва до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

3.3. *Визначення товарних меж ринку*

- (22) Відповідно до пунктів 5.1 – 5.3. Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є:

подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання, тощо;

подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників, тощо;

наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);

відсутність суттєвої різниці в цінах;

взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.

- (23) При проведенні дослідження необхідно враховувати, що взаємозамінні товари належать до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються споживачем як один і той же товар (товарна група), і які можуть бути стандартизовані або диференційовані.

- (24) Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування, тощо.

- (25) Послуги не мають товарів-замінників, оскільки саме без технічних умов неможливо здійснити приєднання об'єктів водоспоживання до діючих мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

- (26) Отже, за таких обставин товарними межами ринку є Послуги, які не мають товарів-замінників.

3.4. *Визначення географічних меж ринку*

- (27) Відповідно до вимог Методики територіальні (географічні) межі ринку визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з

точки зору споживача придбання товарів є неможливим або недоцільним.

- (28) Рішенням виконавчого комітету Сумської міської ради від 18.06.2019 «Про визначення виробників та виконавців комунальних послуг з постачання теплової енергії, гарячої води, централізованого водопостачання та водовідведення» КП «Міськводоканал» СМР визначено виробником та виконавцем послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення на території міста Суми.
- (29) Отже, територіальними (географічними) межами ринку Послуг є територія міста Суми, на якій розташовані мережі централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що перебувають у віданні/користуванні КП «Міськводоканал» СМР.

3.5. Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку – часові межі ринку

- (30) Відповідно до Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару зі сталою структурою.
- (31) Часовими межами ринку Послуг визначено період протягом 2019 року та січня – листопада 2020 року.
- (32) В зазначений період та станом на грудень 2020 року структура вказаного ринку не змінювалась.

3.6. Розрахунок частки суб'єктів господарювання на ринку

3.6.1. Обсяг ринку, на якому визначається монопольне (домінуюче) становище

- (33) Обсяги ринку Послуг протягом вказаного періоду складають 240 422,53 грн.

3.6.2. Розрахунок частки суб'єкта господарювання на ринку

- (34) Виходячи з наведеного, частка КП «Міськводоканал» СМР на ринку Послуг протягом 2019 року, січня-листопада 2020 року та станом на грудень 2020 року в межах території міста Суми, на якій розташовані мережі централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що перебувають у віданні/користуванні КП «Міськводоканал» СМР, становить 100 %.

3.7. Визначення бар'єрів для вступу на ринок

- (35) Відповідно до Методики бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (36) Відповідно до статті 1 Закону України «Про природні монополії» природна монополія – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок

технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат на виробництво на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництв), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).

- (37) Згідно з статтею 5 Закону України «Про природні монополії» відповідно до цього Закону регулюється діяльність суб'єктів природних монополій у сферах, зокрема, централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- (38) Отже, ринок послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення перебуває у стані природної монополії.
- (39) Відповідно до частини другої статті 7 Закону України «Про природні монополії» в умовах та правилах здійснення підприємницької діяльності у сферах природних монополій визначаються зобов'язання суб'єктів природних монополій з надання технічних умов щодо інженерного забезпечення об'єкта будівництва згідно з вимогами законодавства.
- (40) Згідно з частиною першою статті 10 Закону України «Про природні монополії» до обов'язків суб'єктів природних монополій віднесено забезпечення надання технічних умов щодо інженерного забезпечення об'єкта будівництва у порядку та строки, встановлені законодавством

3.8. Загальні висновки щодо визначення монопольного (домінуючого) становища Відповідача

- (41) Таким чином, КП «Міськводоканал» СМР протягом 2019 року, січня-листопада 2020 року та станом на грудень 2020 року займає монопольне (домінуюче) становище на ринку Послуг в межах території міста Суми, на якій розташовані мережі централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що перебувають у віданні/користуванні КП «Міськводоканал» СМР, із часткою 100 %.

4. Зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку

4.1. Обставини справи

- (42) Статтею 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» визначено, що, зокрема, фізична чи юридична особа, яка має намір щодо забудови земельної ділянки, що перебуває в її власності або користуванні, має право на одержання технічних умов згідно із поданою нею заявою. Технічні умови повинні відповідати законодавству, містити достовірну інформацію та обґрунтовані вимоги до об'єктів будівництва, а також відповідати намірам заявника щодо забудови земельної ділянки.
- (43) Відповідно до пункту 4.1. Правил № 190 для одержання технічних умов замовник послуг з централізованого водопостачання та водовідведення подає до виробника таких послуг:
- заяву;

- опитувальний лист за формою згідно з додатком 2 до цих Правил;
 - ситуаційний план з визначенням місця розташування земельної ділянки на відповідній території.
- (44) Пунктом 4.4. Правил № 190 встановлено, що виконання технічних умов є обов'язковим при розробленні проектів на об'єкти будівництва.
- (45) Отже, у разі звернення замовника до виробника послуг з централізованого водопостачання та водовідведення з приводу видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення, йому видається документ - технічні умови.
- (46) Додатком 1 до Правил № 190 є типова форма технічних умов на приєднання до централізованих системи водопостачання та водовідведення.
- (47) Так, згідно з типовою формою технічних умов на приєднання до централізованих системи водопостачання та водовідведення, яка є додатком 1 до Правил № 190:
- у пункті 9 «Особливі умови» розділу «Умови водопостачання» зазначається необхідність будівництва резервуарів чистої води, підкачувальних пристроїв, установки діафрагм, обмежувачів витрат води, регуляторів тиску, використання систем оборотного та повторного промислового водопостачання тощо;
 - у пункті 5 «Особливі умови» розділу «Умови водовідведення» зазначається необхідність обладнання випуску решіткою, усереднювачами, вимірювачами витрат стоків, пробовідбірниками єдиного або роздільного випусків промислових, зливових і побутових стоків, локальних очисних споруд промислових стоків тощо на території підприємства, обладнання контрольних колодязів тощо.
- (48) Як вбачається з матеріалів Справи, КП «Міськводоканал» СМР видало ТОВ «Будівельна виробничо-комерційна компанія «Федорченко» технічні умови на приєднання до централізованих систем водопостачання та водовідведення м. Суми, а саме:
- технічні умови від 19.07.2019 № 19/5514 на приєднання об'єкту: “Нове будівництво першого прибудованого магазину зі стоянкою автомобільного транспорту за адресою: перехрестя вулиць В'ячеслава Чорновола (вул. Калініна) та Першотравнева в м. Суми” (надалі — ТУ № 19/5514);
 - технічні умови від 22.11.2017 № 19/8347 на приєднання третього багатоквартирного житлового будинку на земельній ділянці за адресою: перехрестя вулиць В'ячеслава Чорновола та Першотравневій (надалі — ТУ № 19/8347);
 - технічні умови від 25.06.2019 № 19/4869 на приєднання третього, четвертого багатопверхового багатоквартирного житлового будинку по вул. Інтернаціоналістів, 35 (надалі — ТУ № 19/4869);
 - технічні умови від 25.06.2019 № 19/4865 на приєднання шостого

- багатопверхового багатоквартирного житлового будинку по вул. Інтернаціоналістів, 35 (надалі — ТУ № 19/4865);
- технічні умови від 25.06.2019 № 19/4864 на приєднання сьомого багатопверхового багатоквартирного житлового будинку по вул. Інтернаціоналістів, 35 (надалі — ТУ № 19/4864);
 - технічні умови від 25.06.2019 № 19/4868 на приєднання восьмого багатопверхового багатоквартирного житлового будинку по вул. Інтернаціоналістів, 35 (надалі — ТУ № 19/4868);
 - технічні умови від 25.06.2019 № 19/4867 на приєднання дев'ятого багатопверхового багатоквартирного житлового будинку по вул. Інтернаціоналістів, 35 (надалі — ТУ № 19/4867);
 - технічні умови від 25.06.2019 № 19/4866 на приєднання десятого багатопверхового багатоквартирного житлового будинку по вул. Інтернаціоналістів, 35 (надалі — ТУ № 19/4866);
 - технічні умови від 23.04.2019 № 19/3139 на приєднання п'ятого багатопверхового багатоквартирного житлового будинку по вул. Інтернаціоналістів, 35 (надалі — ТУ № 19/3139);
 - технічні умови від 16.07.2019 № 19/5442 на приєднання об'єкту “Нове будівництво четвертого багатопверхового багатоквартирного житлового будинку на земельній ділянці за адресою: перехрестя вулиць В'ячеслава Чорновола (вул. Калініна) та Першотравнева у м. Суми (надалі — ТУ № 19/5442);
 - технічні умови від 16.07.2019 № 19/5443 на приєднання об'єкту “Нове будівництво п'ятого багатопверхового багатоквартирного житлового будинку на земельній ділянці за адресою: перехрестя вулиць В'ячеслава Чорновола (вул. Калініна) та Першотравнева у м. Суми (надалі — ТУ № 19/5443);
 - технічні умови від 16.07.2019 № 19/5441 на приєднання об'єкту “Нове будівництво шостого багатопверхового багатоквартирного житлового будинку на земельній ділянці за адресою: перехрестя вулиць В'ячеслава Чорновола (вул. Калініна) та Першотравнева у м. Суми (надалі — ТУ № 19/5441);
 - технічні умови від 25.07.2019 № 19/5617 на приєднання об'єкту “Нове будівництво сьомого багатопверхового багатоквартирного житлового будинку на земельній ділянці за адресою: перехрестя вулиць В'ячеслава Чорновола (вул. Калініна) та Першотравнева у м. Суми (надалі — ТУ № 19/5617);
 - технічні умови від 16.07.2019 № 19/5446 на приєднання об'єкту “Нове будівництво другого прибудованого магазину зі стоянкою автомобільного транспорту за адресою: перехрестя вулиць В'ячеслава Чорновола (вул. Калініна) та Першотравнева в м. Суми (надалі — ТУ № 19/5446) (надалі — ТЕХНІЧНІ УМОВИ).

(49) Аналізом ТЕХНІЧНИХ УМОВ встановлено, що КП «Міськводоканал» СМР

включило додаткові (надмірні) умови, що суперечать чинному законодавству. При цьому, виконання нижченаведених додаткових умов є обов'язковим для ТОВ «Будівельна виробничо — комерційна компанія «Федорченко» для приєднання новозбудованих багатоквартирних будинків:

(50) ТУ № 19/4869, ТУ № 19/4865, ТУ № 4864, ТУ № 19/4868, ТУ № 19/4867, ТУ № 19/4866:

пункт 9 «Особливі умови» розділу «Умови водопостачання»: «... Виконати заміну ділянки водопровідної мережі із труб сучасних матеріалів від водопровідного колодязя ВК-11 $D=500$ мм, орієнтовною довжиною — 475 м.п. по просп. Михайла Лушпи (від перехрестя вул. Михайла Лушпи із вул. Інтернаціоналістів до вул. Михайла Лушпи, 43/2, 43/1) (згідно схеми, додаток 1): всі роботи виконати з урахуванням заміни всіх ... чавунних пожежних гідрантів ...у кількості 3 од.; виконати перепідключення існуючих абонентів... Виконати заміну ділянки водопровідної мережі $D=400$ мм, орієнтовною довжиною — 183 м.п. по вул. Інтернаціоналістів, 61 Б, із заміною фасонних частин ... (згідно схеми, додаток 2; у ВК виконати заміну чавунного пожежного гідранту ... і заміну засувки ...; у ВК-3 виконати заміну засувки $D=100$ мм класу “А”; у ВК 4 - виконати заміну засувок $D=400$ мм -4од, класу “А”; Виконати заміну ділянки водопровідної мережі $D=150$ мм (з'єднання) по вул. Замостянській кут із вул. Лінійній від водопровідного колодязя ВК-1 до ВК-2 орієнтовною довжиною 7 м.п. (згідно схеми, додаток 3); у ВК — 1 виконати заміну засувок $D=500$ мм класу “А” - 2 од., засувки $D=150$ мм класу “А” - 2 од.; у ВК — 2 виконати заміну засувок $D=150$ мм класу “А” - 1 од....» (мова оригіналу).

пункту 5 «Особливі умови» розділу «Умови водовідведення»:

«...Виконати санацію самопливного каналізаційного колектору $D=800$ мм по вул. Івана Сірка, від колодязя ВК-1 до ВК-2 — орієнтовною довжиною 268 м.п. (згідно схеми, додаток 4); на КНС № 9 передбачити: влаштування грабель із нержавіючої сталі — 2од., придбання насосного агрегату потужністю 132 кВт, $V=600$ м³ об'єму $H = 55$ м.п....» (мова оригіналу).

(51) ТУ № 19/3139: пункт 9 «Особливі умови» розділ «Умови водопостачання» «... виконати заміну ділянки водопровідної мережі $D=250$ мм від водопровідного колодязя ВК-1 до ВК-3 орієнтовною довжиною 70 м.п... У колодязях ВК-1, ВК-2 та ВК-3 виконати заміну фасонних частин та засувок на клас “А” ... « (мова оригіналу).

(52) ТУ № 19/8347: пункт 5 «Особливі умови» розділ «Умови водовідведення»: «... на КНС № 9 виконати влаштування шиберної ножової засувки діаметром 1200 мм класу “А”, типу “АВ”; виконати капітальний ремонт і гідроізоляцію каналізаційного колодязя в місці врізки; виконати чистку, встановлення драбини, підняття горловини колодязя в рівень із дорожнім покриттям і влаштування захисної ізоляції каналізаційного колодязя КК-1 (згідно схеми, додаток 2); виконати встановлення драбини, підняття горловини колодязя в рівень із дорожнім покриттям і влаштуванням захисної ізоляції каналізаційного колодязя КК-2; виконати встановлення драбини, влаштування

люка у зібранні, влаштування захисної ізоляції каналізаційного колодязя КК-3; виконати встановлення драбини і влаштування захисної ізоляції каналізаційного колодязя КК-4; виконати встановлення драбини, підняття горловини колодязя в рівень із дорожнім покриттям, влаштування захисної ізоляції каналізаційного колодязя КК-5...» (мова оригіналу).

- (53) **ТУ № 19/5442, ТУ № 19/5443, ТУ № 5441 і ТУ № 5617:** пункт 9 «Особливі умови» розділ «Умови водопостачання»: «... Виконати заміну ділянки водопровідної мережі із труб сучасних матеріалів від водопровідного колодязя ВК-1 до ВК-6 $D=300$ мм по вул. Білопільський шлях, орієнтовною довжиною 250 м.п. (згідно схеми, додаток 1), з улаштуванням випусків, заміною фасонних частин, засувок класу “А” та перепідключити існуючих абонентів. На території Лепехівського водозабору передбачати виконання наступних робіт: заміну засувки $D=200$ мм класу “А”; заміну засувки $D=400$ мм класу “А”; заміну засувок $d=300$ мм в розмірі 3 од, класу “А”....; придбання дренажного насосу “Гном” 16/16...Виконати розробку проектно-кошторисної документації з будівництва глибоководної свердловини на Лепехівському водозаборі та провести її експертизу...» (мова оригіналу).

пункт 5 «Особливі умови» розділ «Умови водовідведення»: «... виконати капітальний ремонт грабельного приміщення на КНС ...» (мова оригіналу).

- (54) **ТУ № 19/5514 і ТУ № 19/5446:** пункт 9 «Особливі умови» розділ «Умови водопостачання»: «... виконати на території Лепехівського водозабору заміну засувки $D=300$ мм — 1 од., класу “А” в розподільчій камері...» (мова оригіналу).

- (55) Загальна вартість вищенаведених робіт згідно з Розрахунком кошторисної вартості будівельних робіт на виконання «Особливих умов» водопостачання та водовідведення, який ТОВ «Будівельна виробничо-комерційна компанія «Федорченко» додало до матеріалів Заяви, складає **19 305 715,00 грн.**

- (56) ТОВ «Будівельна виробничо-комерційна компанія «Федорченко», непогодившись з такими додатковими (надмірними) умовами у ТЕХНІЧНИХ УМОВАХ, у квітні 2020 року звернулось до Сумського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (надалі — Сумське ТВ АМКУ) із заявою про порушення законодавства про захист економічно конкуренції. За результатами розгляду такої заяви Сумське ТВ АМКУ надало КП «Міськводоканал» СМР рекомендації про припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, шляхом внесення змін до ТУ № 19/4869, ТУ № 19/4865, ТУ № 4864, ТУ № 19/4868, ТУ № 19/4867, ТУ № 19/4866, ТУ № 19/5514, ТУ № 19/5446, ТУ № 19/5443, ТУ № 19/5442, ТУ № 5441, ТУ № 5617, ТУ № 19/8347 і ТУ № 19/3139 та виключення надмірних вимог.

- (57) Про виконання вказаних рекомендацій КП «Міськводоканал» СМР листом від 29.05.2020 № 22/3540 повідомило Сумське ТВ АМКУ, у якому зазначило, що:

- до ТУ № 8347 та ТУ № 5514 внесені зміни шляхом виключення додаткових умов, при цьому об'єкти, яких стосувались ці технічні умови приєднання до мереж та введені в експлуатацію;

- ТУ № 4869, ТУ № 3139, ТУ № 4868, ТУ № 4864, ТУ № 4867 і ТУ № 4866, ТУ № 3526 скасовані.

- (58) Отже, Підприємство замість внесення змін до ТУ № 4869, ТУ № 3139, ТУ № 4868, ТУ № 4864, ТУ № 4867 і ТУ № 4866, ТУ № 3526, виданих ТОВ «Будівельна виробничо-комерційна компанія «Федорченко», шляхом виключення додаткових (надмірних) умов, взагалі їх скасувало.
- (59) КП «Міськводоканал» СМР листом від 27.07.2020 № 22/4837 (вх. від 30.07.2020 № 4079) повідомило територіальне відділення, що *«... оскільки забудовник фактично відмовився від виконання додаткових заходів Підприємством було виконані рекомендації Сумського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України шляхом скасування технічних умов...»* (мова оригіналу).
- (60) Таким чином, ТОВ «Будівельна виробничо-комерційна компанія «Федорченко» було повністю позбавлене можливості приєднати новозбудовані багатоквартирні будинки до мереж централізованого водопостачання та водовідведення м. Суми.
- (61) Окрім цього, КП «Міськводоканал» СМР листом 27.07.2020 № 22/4837 (вх. від 30.07.2020 № 4079) повідомило, що з метою прискорення вирішення питання щодо приєднання новозбудованих багатоквартирних будинків, ТОВ «Будівельна виробничо-комерційна компанія «Федорченко» **має за власний рахунок виконати додаткові заходи**, які були визначені у пункті 9 «Особливі умови» розділу «Умови водопостачання» та пункту 5 «Особливі умови» розділу «Умови водовідведення» ТЕХНІЧНИХ УМОВ, передавши їх результати у комунальну власність.
- (62) Такі вимоги до ТОВ «Будівельна виробничо-комерційна компанія «Федорченко» Підприємство пояснює, тим, що під час проведення обстеження технічного стану водопровідних та каналізаційних мереж з метою визначення технічної можливості приєднання встановлено ряд технічних несправностей, а саме аварійний стан мереж, постійні аварії, що не дає змоги здійснити приєднання.
- (63) Разом з цим, КП «Міськводоканал» СМР у листі від 27.10.2020 № 22/6762 (вх. від 29.10.2020 № 6101) зазначило, що *«Балансоутримувачем (на праві господарського відання) ділянок водопровідних і каналізаційних систем, зазначених у пункті 9 «Особливі умови» розділу «Умови водопостачання» та пункті 5 «Особливі умови» розділу «Умови водовідведення» Технічних умов, є КП «Міськводоканал» Сумської міської ради ...»* (мова оригіналу).
- (64) Таким чином, ділянки мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, які були зазначені у ТЕХНІЧНИХ УМОВАХ, і щодо ремонту та реконструкції яких, наразі КП «Міськводоканал» СМР висуває вимоги до ТОВ «Будівельна виробничо-комерційна компанія «Федорченко» за для отримання останнім нових технічних умов на приєднання новозбудованих об'єктів до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, перебувають на балансі

КП «Міськводоканал» СМР.

- (65) Заходи з утримання, обслуговування, поточного та капітального ремонтів водопровідних та каналізаційних мереж регулюються, зокрема:
- Правилами № 190;
 - Правилами технічної експлуатації систем водопостачання та водовідведення населених пунктів України, затверджених наказом Держжитлокомунгоспу України від 05.07.1995 № 30, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 21.07.1995 за № 231/767 (надалі — Правила технічної експлуатації).
- (66) Так, згідно з пунктом 1.2 Правил № 190 виробник послуг централізованого водопостачання та водовідведення - суб'єкт господарювання, що виробляє або створює послуги з централізованого водопостачання та водовідведення.
- (67) Відповідно до пункту 1.3 Правил № 190 **виробник обслуговує вуличні, квартальні та дворові мережі водопостачання та водовідведення, споруди і обладнання, а також технологічні прилади й пристрої на них, які перебувають у нього на балансі або на які є відповідний договір на обслуговування із споживачем.**
- (68) Пунктом 1.9 Правил № 190 визначено, що межею вуличної мережі водовідведення, яку обслуговує виробник, є контрольний колодязь на ній включно, а межею дворової мережі водовідведення - перший від будинку колодязь включно.
- (69) Згідно з пунктом 2.1.4 глави 2 розділу 2 Правил технічної експлуатації для забезпечення безперебійної і економічної роботи систем водопостачання та водовідведення необхідні, зокрема, профілактичний огляд і планово-попереджувальний ремонт мереж і споруд, їх елементів і устаткування.
- (70) Відповідно до пункту 2.1.6 глави 2 розділу 2 Правил технічної експлуатації до **функцій виробника** належать, зокрема,
- розробка планів ремонту споруд і устаткування згідно із системою планово-попереджувального ремонту (ППР);
 - здійснення **технічного переоснащення та заміни зношених основних фондів, підвищення надійності систем водопостачання шляхом впровадження новітніх енергозберігаючих технологій та обладнання для очистки води.**
- (71) Згідно з пунктами 2.8.1 та 2.8.2 глави 2.8 розділу 2 Правил технічної експлуатації підрозділи і служби виробника зобов'язані складати технічні звіти за встановленою формою. Технічні звіти повинні містити основні показники роботи споруд, устаткування, комунікацій. Технічний звіт супроводжується запискою з аналізом роботи споруд і устаткування за звітний період. У записці слід зазначити досягнення і недоліки в експлуатації, результати роботи над вдосконаленням споруд, технології і впровадженням нових схем, технологій, устаткування тощо.
- (72) Пунктами 2.9.1-2.9.10 глави 2.9 розділу 2 Правил технічної експлуатації

визначено, що система планово-попереджувальних ремонтів (ППР) споруд і устаткування виробника включає в себе організаційно-технічні заходи нагляду і догляду за спорудами і всіма видами ремонту, які здійснюються періодично за заздалегідь розробленим планом. Метою ППР є попередження передчасного зносу споруд і устаткування, запобігання аварій, забезпечення безперебійної роботи споруд і устаткування при високих якісних і техніко-економічних показниках. Огляди споруд і устаткування повинні проводитись періодично, за затвердженим керівництвом календарним планом. На основі даних цих оглядів і профілактичного обслуговування складаються дефектні відомості, розробляється проектно-кошторисна документація і **проводяться поточний і капітальний ремонти**. Поточний ремонт виконують за рахунок експлуатаційних витрат, включають до техпромфінплану виробника і здійснюють силами ремонтних підрозділів чи експлуатаційного персоналу. Капітальний ремонт виконують силами ремонтно-будівельних організацій (підрядним способом) чи ремонтних бригад виробника (господарським способом). Впровадження систем ППР входить до обов'язків керівника виробника. Керівництво проведенням ППР покладається на головного інженера виробника. Безпосередньо за проведення ППР на об'єктах виробника відповідають начальники відповідних служб і підрозділів. На працівників, відповідальних за проведення ППР, покладається виконання таких робіт, зокрема:

- розробка планів капітального ремонту і графіків оглядів поточного і капітального ремонтів;
- складання заявок на матеріали, запасні частини і устаткування;
- перевірка забезпеченості робіт матеріалами, запасними частинами, механізмами, робочою силою тощо;
- складання кошторисів та іншої технічної документації;
- організація виготовлення запасних частин, деталей та конструкцій.

- (73) Розділ 12 Правил технічної експлуатації визначає порядок технічної експлуатації каналізаційних мереж.
- (74) Згідно з пунктами 12.2.1 — 12.2.2 глави 12.2 розділу 12 Правил технічної експлуатації технічне обслуговування мережі передбачає зовнішній і внутрішній (технічний) огляди мережі і споруд на ній: дюкерних і з'єднувальних камер, колодязів, напірних і самопливних трубопроводів (колекторів), аварійних випусків, естакад і водопропускних труб під каналізаційними трубопроводами тощо. Зовнішній огляд мереж виконують не рідше одного разу на місяць шляхом обходу трас ліній мережі і огляду зовнішнього стану пристроїв і споруд мережі.
- (75) Згідно з пунктом 12.2.6 глави 12.2 розділу 12 Правил технічної експлуатації технічний огляд внутрішнього стану каналізаційної мережі, пристроїв і споруд на ній виконують з періодичністю: для оглядових колодязів і аварійних випусків - один раз на рік; для камер, естакад і переходів - один раз на квартал; для колекторів і каналів - один раз на два роки. Каналізаційні колектори, що

відводять стоки в кількості більше 3000 л/с, повинні оглядатися кожні півроку, а ті, що відводять стоки у кількості 1000-3000 л/с, - щорічно.

- (76) Відповідно до пункту 12.2.12 глави 12.2 розділу 12 Правил технічної експлуатації результати огляду шахт, каналізаційних колекторів і споруд на них повинні оформлятися актами, відомостями дефектів із зазначенням заходів з усунення дефектів і строків виконання робіт.
- (77) Згідно з пунктом 12.3.1 глави 12.3 розділу 12 Правил технічної експлуатації Правил технічної експлуатації на підставі даних зовнішнього і технічного оглядів каналізаційної мережі складають дефектні відомості, розробляють проектно-кошторисну документацію і **проводять поточний і капітальний ремонти**.
- (78) Пунктами 12.3.2, 12.3.8 глави 12.3 розділу 12 Правил технічної експлуатації визначено, що до поточного ремонту мереж входять: профілактичні заходи: промивання і прочищення ліній, очищення колодязів (камер) від забруднень тощо; ремонтні роботи: заміна люків, верхніх і нижніх кришок, встановлення скоб, заміна драбин, ремонт горловин колодязів, піднімання і опускання люків, обслуговування і регулювання засувок, вантузів, шиберів тощо. Роботи з поточного ремонту виконуються силами служби експлуатації мережі.
- (79) Пунктами 12.3.9 - 12.3.10 глави 12.3 розділу 12 Правил технічної експлуатації визначено, що до капітального ремонту мережі належать роботи із: спорудження нових або повної чи часткової реконструкції колодязів (камер); перекладки окремих ділянок ліній з повною чи частковою заміною труб; заміни засувок, шиберів, вантузів або їх зношених частин; ремонту окремих споруд, пристроїв, устаткування.
- (80) Отже, з урахуванням викладеного, утримання, обслуговування, переоснащення, проведення поточного та капітального ремонтів систем централізованого водопостачання та водовідведення для підвищення їх пропускнув спроможності покладається на виконавця послуг.
- (81) В ході розгляду Справи Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, листом від 06.10.2020 № 10467/19.3/7-20 (вх. від 12.10.2020 № 1/573) повідомила, що «... Згідно з пунктом 2.8 глави 2 Порядку формування тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення, затвердженого постановою НКРЕКП від 10.03.2016 № 302 (далі – Порядок № 302), до повної планової собівартості централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення включаються **витрати на ремонт основних засобів** з урахуванням витрат базового та звітного періоду, планів попереджувальних ремонтів, проектно-кошторисної документації або кошторисів.

Відповідно до пункту 4 підпункту 3.1 глави 3 Порядку № 302 до складу планової виробничої собівартості включаються змінні загальновиробничі та постійно розподілені загальновиробничі, зокрема, витрати на утримання основних засобів, інших необоротних матеріальних активів загальновиробничого

*призначення (матеріали, технічний огляд, технічне обслуговування, **поточний ремонт**,, **виконання регламентних робіт**, зокрема ремонтно-налагоджувальних та інших, передбачених проектно-технічною документацією, освоєння нових потужностей, необхідних для забезпечення централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення.*

*... згідно пунктом 2.8 глави 2 Порядку розроблення, погодження та затвердження інвестиційних програм суб'єктів господарювання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення, затвердженого постановою НКРЕКП від 14.09.2017 №113, **фінансування робіт з будівництва, реконструкції, модернізації об'єктів ліцензіата включається до інвестиційної програми ...**)» (мова оригіналу).*

- (82) Окрім цього, Міністерство розвитку громад та територій України листом від 09.10.2020 № 7/11/16838-20 (вх. від 13.10.2020 № 1/589) повідомило, що «...Вуличні, квартальні, дворові, будинкові мережі, споруди і обладнання систем водопостачання та водовідведення обслуговуються та реконструюються тим підприємством, у кого ці об'єкти перебувають на балансі.» (мова оригіналу).
- (83) Отже, з урахуванням викладеного, витрати на здійснення поточних ремонтів мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення входять до складу тарифів на послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, а витрати на капітальні ремонти (реконструкції, модернізації об'єктів), а також будівництво включаються до інвестиційної програми.
- (84) Таким чином, заходи, які зазначались у пункті 9 «Особливі умови» розділу «Умови водопостачання» і пункті 5 «Особливі умови» розділу «Умови водовідведення» ТЕХНІЧНИХ УМОВ, та виконання яких наразі вимагається від ТОВ «Будівельна виробничо-комерційна компанія «Федорченко», як умова отримання нових технічних умов на приєднання, мають здійснюватися КП «Міськводоканал» СМР.
- (85) КП «Міськводоканал» СМР листом від 27.10.2020 № 6763 (вх. від 29.10.2020 № 6099) надало діючу Інвестиційну програму Підприємства на 2020 рік (надалі – Інвестиційна програма). Інвестиційна програма погоджена рішенням Сумської міської ради від 19.06.2019 № 5214-МР.
- (86) Ціллю Інвестиційної програми є, зокрема, забезпечення стабільного та якісного водопостачання всіх споживачів міста; підвищення якості послуг з централізованого водопостачання; збереження потужностей водопроводу та каналізації; забезпечення безаварійного прийому, пропускання і перекачування стічних вод та їх очистку. Інвестиційною програмою передбачено розробку проектно-кошторисної документації на реконструкцію сталевих водопроводів та капітальний ремонт свердловин, серед яких **відсутні об'єкти**, вимоги щодо реконструкції яких за власні кошти висуваються ТОВ «Будівельна виробничо-комерційна компанія «Федорченко».

- (87) Окрім цього, за наявною у територіального відділення інформацією, згідно з рішенням Сумської міської ради від 24.12.2019 № 6248-МР для здійснення господарської діяльності КП «Міськводоканал» СМР з місцевого бюджету були виділені кошти у розмірі 15 495,6 тис. грн.
- (88) Також, як вбачається з інформації, наданої Управлінням капітального будівництва та дорожнього господарства Сумської міської ради листом від 06.10.2020 № 150/09.03 (вх. від 08.10.2020 № 5682), ТОВ «Будівельна виробничо-комерційна компанія «Федорченко» приймало пайову участь у розвитку житлово-комунального господарства, інфраструктури міста та інших об'єктів комунальної власності, а також ним було передано у комунальну власність 17 квартир у новозбудованих багатоквартирних будинках.
- (89) Згідно з листом ТОВ «Будівельна виробничо-комерційна компанія «Федорченко» від 03.09.2020 № 05 (вх. від 04.09.2020 № 4996) ним сплачено пайових внесків у розмірі 12 986 279,05 грн.
- (90) В той же час, для отримання нових технічних умов на приєднання новозбудованих об'єктів, на заміну скасованим ТЕХНІЧНИМ УМОВАМ, КП «Міськводоканал» СМР висуває до ТОВ «Будівельна виробничо-комерційна компанія «Федорченко» додаткові вимоги щодо прийняття останнім обов'язку зі здійснення власним коштом ремонту, реконструкції, заміни зношених основних фондів та перепідключення існуючих абонентів, зокрема, водопровідної мережі, самопливної каналізації, які до того ж знаходяться поза межами земельної ділянки ТОВ «Будівельна виробничо-комерційна компанія «Федорченко» і перебувають у віданні/користуванні Підприємства.
- (91) За інформацією КП «Міськводоканал» СМР, наданою листом від 27.10.2020 № 22/6762 (вх. від 29.10.2020 № 6101), нові технічні умови на приєднання ТОВ «Будівельна виробничо комерційна компанія «Федорченко» не видані.

4.2. Антиконтурентні наслідки дій Відповідача

- (92) Висування КП «Міськводоканал» СМР до суб'єктів господарювання додаткових вимог, а саме прийняття обов'язку щодо виконання власним коштом робіт, пов'язаних із ремонтом, реконструкцією, заміною зношених основних фондів та перепідключення існуючих абонентів системи централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, яка перебуває у віданні/користуванні Підприємства, для отримання нових технічних умов на приєднання новозбудованих об'єктів, є неправомірним та таким, що не відповідає вимогам чинного законодавства, та може призвести до ущемлення інтересів суб'єктів господарювання – споживачів послуг. Адже, у такому випадку споживач для отримання технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення м. Суми зазнає **значних додаткових грошових витрат**. Так, за інформацією ТОВ «Будівельна виробничо-комерційна компанія «Федорченко» вартість таких робіт складає **19 305 715,00 грн**.

- (93) Окрім цього, враховуючи, що попередні ТЕХНІЧНІ УМОВИ скасовані КП «Міськводоканал» СМР, то при повторному зверненні ТОВ «Будівельна виробничо комерційна компанія «Федорченко» необхідно буде ще раз оплачувати вартість нових технічних умов, що також призводить до **додаткових витрат у розмірі 9253,97 грн.**, адже кошти сплачені ТОВ «Будівельна виробничо комерційна компанія «Федорченко» за ТЕХНІЧНІ УМОВИ, які наразі скасовані, не повернуті КП «Міськводоканал» СМР.
- (94) Неприйняття ТОВ «Будівельна виробничо-комерційна компанія «Федорченко» обов'язку із проведення за власні кошти ремонту, реконструкції, заміни зношених основних фондів та перепідключення існуючих абонентів систем централізованого водопостачання та водовідведення, які перебувають у віданні/користуванні КП «Міськводоканал» СМР та знаходяться поза межами земельної ділянки ТОВ «Будівельна виробничо-комерційна компанія «Федорченко», призводить до відмови Підприємства у видачі нових технічних умов на приєднання, на заміну скасованим, а отже позбавляє можливості ТОВ «Будівельна виробничо-комерційна компанія «Федорченко» здійснити приєднання своїх об'єктів до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення м. Суми.
- (95) Як зазначило ТОВ «Будівельна виробничо-комерційна компанія «Федорченко», прийняття до виконання додаткових вимог, які були визначені Підприємством у пункті 9 «Особливі умови» розділу «Умови водопостачання» і пункту 5 «Особливі умови» розділу «Умови водовідведення» ТЕХНІЧНИХ УМОВ та які наразі висувуються, призведе до значного удорожчання вартості будівництва багатоквартирних будинків, та як наслідок - до збільшення вартості продажу житла на первинному ринку нерухомості, що в свою чергу значним чином знижує його конкурентоспроможність на ринку будівництва житла.
- (96) Реалізація функцій КП «Міськводоканал» СМР щодо обслуговування, реконструкції, заміни та ремонту основних фондів жодним чином не залежать від видачі суб'єктам господарювання технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та водовідведення м. Суми.
- (97) Без технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення не можливо здійснити приєднання новозбудованих об'єктів замовників.

4.3. Неможливість вчинення Відповідачем таких дій за умов існування значної конкуренції на ринку

- (98) Такі дії КП «Міськводоканал» СМР були б неможливі за умов існування значної конкуренції на ринку Послуг, адже в такому випадку споживачі мали б можливість обирати між кількома виконавцями, і у разі ущемлення їх інтересів могли б обрати іншого виконавця таких послуг.
- (99) За відсутності конкуренції на ринку Послуг споживачі таких послуг не мають альтернативних джерел придбання Послуг.

- (100) Дії КП «Міськводоканал» СМР по висуванню додаткових умов для отримання споживачами Послуг стало можливим через відсутність ефективного функціонування ринкового механізму із значною конкуренцією на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- (101) В той час, коли КП «Міськводоканал» СМР є єдиним надавачем Послуг, стосунків з яким неможливо уникнути, його експлуатуюча поведінка завдає шкоду інтересам споживачів, слабка позиція яких використовується на власну користь через відсутність альтернативних джерел отримання зазначених послуг.

4.4. Загальні висновки щодо зловживання Відповідачем монопольним становищем.

- (102) Відповідно до пункту 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем, зокрема, визнається встановлення таких цін чи інших умов придбання або реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (103) Згідно з частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (104) Ураховуючи вищезазначене, дії КП «Міськводоканал» СМР, яке протягом 2019 року, січня - листопада 2020 року та станом на грудень 2020 року займає монопольне (домінуюче) становище на ринку Послуг в межах території міста Суми, на якій розташовані мережі централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що перебувають у віданні/користуванні КП «Міськводоканал» СМР, що полягають у висуванні до ТОВ «Будівельна виробничо-комерційна компанія «Федорченко» додаткових вимог, а саме прийняття обов'язку щодо виконання власним коштом робіт, пов'язаних із ремонтом, реконструкцією, заміною зношених основних фондів та перепідключення існуючих абонентів ділянки мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, яка перебуває у віданні/користуванні Підприємства, для отримання нових технічних умов на приєднання новозбудованих об'єктів, на заміну скасованим, кваліфіковано порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 1 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

5. Заперечення Відповідача та їх спростування

- (105) Подання про попередні висновки у Справі направлено для:
- КП «Міськводоканал» СМР разом із супровідним листом від 30.11.2020 № 70-02/1-7528;
 - ТОВ «Будівельна виробничо-комерційна компанія «Федорченко» разом із супровідним листом від 30.11.2020 № 70-02/1-7529.

- (106) КП «Міськводоканал» СМР листом від 11.12.2020 № 22/7776 (вх. від 14.12.2020 № 6986) надало заперечення на подання про попередні висновки у Справі.
- (107) КП «Міськводоканал» СМР на подання про попередні висновки у Справі у листі від 11.12.2020 № 22/7776 (вх. від 14.12.2020 № 6986) зазначило, що Відділення неповно з'ясувало обставини, які мають значення для Справи, та просило закрити провадження у Справі у зв'язку із відсутністю в діях КП «Міськводоканал» складу правопорушення.
- (108) Так, КП «Міськводоканал» СМР у листі від 11.12.2020 № 22/7776 (вх. від 14.12.2020 № 6986) зазначило, зокрема, що *«... Заходи, передбачені у пунктах «Особливих умов» виданих ТОВ «БВКК «Федорченко» Технічних умов, відповідають наступним заходам, передбаченим таблицею 8.1 Схеми оптимізації, а саме: заходами з водопостачання № 53, 28, 31, 49, 50, 63, 32 та заходами з водовідведення № 88, 99. ...»* (мова оригіналу).
- (109) Отже, Підприємство підтвердило, що заходи, які зазначались у пункті 9 «Особливі умови» розділу «Умови водопостачання» і пункті 5 «Особливі умови» розділу «Умови водовідведення» ТЕХНІЧНИХ УМОВ та виконання яких наразі вимагається від ТОВ «Будівельна виробничо-комерційна компанія «Федорченко», як умова отримання нових технічних умов на приєднання, мають здійснюватися саме КП «Міськводоканал» СМР.
- (110) Окрім цього, Підприємство у листі від 11.12.2020 № 22/7776 (вх. від 14.12.2020 № 6986) зазначає, що *«... КП «Міськводоканал» Сумської міської ради... не наполягало і не наполягає на фінансуванні заходів за рахунок забудовника.... з метою прискорення їх виконання комунальне підприємство може запропонувати зацікавленій стороні надати допомогу у виконання зазначених заходів....»* (мова оригіналу).
- (111) Як вже вище зазначалось, відповідно до Правил № 190 та Правил технічної експлуатації утримання, обслуговування, переоснащення, проведення поточного та капітального ремонтів систем централізованого водопостачання та водовідведення для підвищення їх пропускної спроможності покладається виключно на виконавця послуг – у даному випадку КП «Міськводоканал» СМР.
- (112) Тому будь-яка пропозиція (вимога) до замовників послуг з приєднання стосовно прийняття обов'язку щодо виконання за власний рахунок додаткових робіт для отримання технічних умов є необґрунтованою та такою, що суперечить нормам чинного законодавства.
- (113) Окрім цього, ділянки мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, на яких КП «Міськводоканал» СМР пропонує ТОВ «Будівельна виробничо-комерційна компанія «Федорченко» здійснити роботи з переоснащення, проведення поточного та капітального ремонтів систем для отримання нових технічних умов на приєднання об'єктів до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, виходять за межі земельної ділянки та не стосуються об'єкта

будівництва. Так, наприклад, роботи з перепідключення абонентів Підприємства фактично стосуються інших об'єктів, які не є об'єктом будівництва ТОВ «Будівельна виробничо-комерційна компанія «Федорченко».

- (114) ТОВ «Будівельна виробничо-комерційна компанія «Федорченко» будь-яких міркувань та заперечень на подання про попередні висновки у Справі не надало.

6. Висновки у справі

- (115) Таким чином, доказами, зібраними у Справі, доведено висновок про те, що КП «Міськводоканал» СМР, займаючи протягом 2019 року, січня – листопада 2020 року та станом на грудень 2020 року монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах території міста Суми, на якій розташовані мережі централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що перебувають у віданні/користуванні КП «Міськводоканал» СМР із часткою 100 %, висуває до ТОВ «Будівельна виробничо-комерційна компанія «Федорченко» додаткових вимог, а саме прийняття обов'язку щодо виконання власним коштом робіт, пов'язаних із ремонтом, реконструкцією, заміною зношених основних фондів та перепідключення існуючих абонентів ділянок мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, яка перебуває у віданні/користуванні КП «Міськводоканал» СМР, для отримання нових технічних умов на приєднання новозбудованих об'єктів, на заміну скасованим, що є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

7. Визначення розміру штрафу

- (116) Відповідно до частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за порушення, передбачене пунктом 2 статті 50 цього закону, накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф. У разі наявності незаконно одержаного прибутку, який перевищує десять відсотків зазначеного доходу (виручки), штраф накладається у розмірі, що не перевищує потрійного розміру незаконно одержаного прибутку. Розмір незаконно одержаного прибутку може бути обчислено оціночним шляхом.
- (117) За інформацією КП «Міськводоканал» СМР, наданою листом від 27.10.2020 № 22/6762 (вх. від 29.10.2020 № 6101), відповідно до звіту про фінансові результати КП «Міськводоканал» СМР дохід (виручка) підприємства від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за 2019 рік складає 175 810 00 (сто сімдесят п'ять мільйонів вісімсот десять тисяч) гривень.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 14 Закону України

«Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), пунктами 29, 31, 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету від 19.04.1994 № 5, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «МІСЬКВОДОКАНАЛ» СУМСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (ідентифікаційний код юридичної особи – 03352455) відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за підсумками діяльності протягом 2019 року, січня-листопада 2020 року та станом на грудень 2020 року займає монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах території міста Суми, на якій розташовані мережі централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що перебувають у віданні/користуванні КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА «МІСЬКВОДОКАНАЛ» СУМСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ, із часткою 100 %.

2. Визнати дії КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА «МІСЬКВОДОКАНАЛ» СУМСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (ідентифікаційний код юридичної особи – 03352455), які полягають у висуванні до ТОВ «Будівельна виробничо-комерційна компанія «Федорченко» додаткових вимог, а саме прийняття обов'язку щодо виконання власним коштом робіт, пов'язаних із ремонтом, реконструкцією, заміною зношених основних фондів та перепідключення існуючих абонентів ділянок мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, яка перебуває у віданні/користуванні КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА «МІСЬКВОДОКАНАЛ» СУМСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ, для отримання нових технічних умов на приєднання новозбудованих об'єктів, на заміну скасованим, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50, пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку шляхом встановлення таких умов придбання товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

3. Відповідно до статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення, наведене в пункті 2 резолютивної частини цього

рішення, накласти на КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «МІСЬКВОДОКАНАЛ» СУМСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (ідентифікаційний код юридичної особи – 03352455) штраф у розмірі 68 000 (шістдесят вісім тисяч) гривень.

4. Зобов'язати КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «МІСЬКВОДОКАНАЛ» СУМСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (ідентифікаційний код юридичної особи – 03352455) припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, наведене в пункті 2 резолютивної частини цього рішення.

Відповідно до частини третьої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» штраф повинен бути сплачений у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Згідно з частиною восьмою статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання зобов'язаний протягом п'яти днів з дня сплати штрафу надіслати до територіального відділення документи, що підтверджують сплату штрафу.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Головуюча колегії

Наталя ТРЕГУБЕЦЬ